

SØGER LÆRDOM VED LÆSNING OG VED TRO

NUMMER 13

1. JULI 1934

83. AARGANG

MORMONISMENS IDEINNHOLD.

Av Frithjof Fluge.

Omkring John H. Evans' bok: Joseph Smith. An American Prophet. The Macmillan Company, New York, 1933, 450 s. Doll. 4.

I.

Joseph Smith! Intet navn har som det vakt opsikt i de siste 100 år. Intet menneske er blitt mer omskrevet og omtalt. På kirkehistorikerens kontor finnes ca. 20.000 boker om skrifter om ham — hvorav ca. 1500 er forfattet av ikke medlemmer. Til disse er det kommet ennu en, og kanskje den betydeligste. John Henry Evans' Joseph Smith-biografi er nemlig en nyskapsel i innhold, anleg og form. For første gang foreligger en avrundet, perspektivisk vurdering av Mormonprofeten og hans religiøs-sociale livsanskuelse. Og fremstillingen er så noktern og jordbunden, at jeg blev hoist forbauset, da jeg efter lesningen fikk vite, forf. var et ansett kirkemedlem. Man forstår da, at han såvidt mulig har maktet sin oppgave: å anlegge en objektiv, videnskapelig betraktningssmåte på profeten, uten troesfellens hoitflyvende, rosende svada og motstanderens skumle nedrakkning. Med psykologisk inforlivelse og intuitivt klarsyn i et smidig sprog tegnes et bilde av Joseph Smith, hvor forf.s evne til å komponere nødvendige fakta uten å kvele dem i meninger er ioindefaldende. Riktig-

nok virker fremstillingen noe usammenhengende og stundom lite gjennemarbeidet. Utredningen om prestedommet og dets grader er ikke kirkens, men forfatterens. Enkelte navn og data forveksles. Inkonsekvenser forekommer på flere steder. Især er det droit, når Evans side 212 hevder, at »Orson Pratt gjorde det samme for J. S. som Paulus for Kristus og Henley for Darwin: »han bragte lærdommens hoieste generaliseringer ned på det nivå, hvor de mest sagtmødige kunde forstå dem«. Men på side 217 fremheves det, hvor klar, logisk og for alle let forståelig alle Josephs lærdommer var. Alvorlige innvendinger kan rettes mot forf.s noe springende og umotiverede syn på årsakssammenhengen i Josephs fengslinger. Fremstillingsbredden er også annetsteds ringe. Især er det gått utover det mirakuløse (himmelske manifestasjoner). Dogmene (dåp, håndspåleggelse o. l.) har ingen plass fått. En svekkende mangel er, at boken intet forteller om *familiefaren J. Smith*. Jeg må protestere mot, at Evans gjør profeten til mystiker, med en for anledningen opfunnet begrepsdefinisjon.

Men dette er bare pirk overfor helheten. Som sådan er boken et mesterverk, noe av det beste, jeg har lest av biografier. Kildematerialet — som vesentlig er hentet fra ikke offentliggjorte fortegnelser — er kritisk og finsiktet. De tre avsnitt »*Profetens usedvanlige karriere*«, »*Profetens religiøse filosofi*« og »*Profetens opfatning av sig selv*« er rik på fakta om mormonismen. Ja opplysningene er så mange, at de fleste medlemmer nok ikke har forstått dens utstrekning og ideinnhold. For å avhjelpe denne mulighet har jeg i det følgende gjort et forsøk på å resumere bokens hovedpunkter.

II.

MANNEN.

Profeten fra Palmyra var ikke bare en sannhetsåbenbarer, en kirkegrunnlegger, en fortolker av en mengde religiøse ideer, en hærfører og lovgiver, en social-politisk nyrydningsmann og pioner. Han var alt dette, fordi han først og fremst var et mannfolk, en henrivende dynamisk personlighet. Myndighet, godhet og fysisk kraft utstrålte av hans 105 kilograms kjempeskikkelse med det harmoniske, intelligente ansikt. Han var en ivrig sports- og friluftsmann. Trenet av hårdt jordarbeide var han en flink sleggekaster og gymnastiker og en ubeseiret bryter. Den unge kjempes godslige kammeratslighet og enkle menneskelighet gjorde ham like avholdt som hans vågemot og fysiske dristighet. For faren vek han aldri tilbake, enten det var et rasende hundekobbel

eller en lidenskapelig pobelmengde. Hans dristighet blev et ordsprog. En iherdighet og pågåenhet, hvis make ikke fantes, drev ham til å bli en kjempende profet. Med ukuelig vilje styrte han sitt liv på opposisjonens urolige og skjærfulle farvann. Som havmåken brukte han motvinden til drivkraft fremad. Med dette ubendige fremdriftsapparat overvant Joseph Smith hvad som socialt handicapped ham: manglende skoleutdannelse og intellektuell skolering. Men mangelen drev profeten ut i flittig lesning. Intet var ham for triviellt og ringe. Jorddyrkning og skomakervirksomhet var ham like kjærte som studier i matematikk, geografi, tysk, latin, gresk og hebraisk. Han var autodidakten som med det praktiske livs målestokk evnet å betrakte kunnskapen efter nyttegraden. Men mer viktig og karakteristisk enn denne palmyrabondeguttens legemlige og åndelige spenstighet var hans rike opkomme av ideer. Mormonprofeten karakteriserer sig selv som den rått tilhugne sten, der skal poleres i omgang med andre. Denne stenen må ha vært av hårdeste materiale. For under gnidningen sprutet det ustanselig gnister av den. Og gnistene var hans tanker, ideer og meninger, hans sprudlende vitalitet. Overalt satte de hjerter i brand. Han henrev og begeistret, egget og ildnet. Evnen til å holde venner og fiender fengslet med iverik tale, var hans største aktivum. Alle blev grepet av hans inspirerte tankefremførelse. Noen, i agitasjonsmessig henseende, stortaler blev han aldri. Men hvad han sa, var så spekket med erfaring, vidd og gode råd, at enhver kunde ta, hvad han trengte. Særlig var profetens gjennemskuende dommekraft en uvurderlig egenskap, når det gjaldt å utpeke de mest kvalifiserte medarbeidere ved åpent blikk for alles særlige evner, samlet og plaserte han en rekke fremragende intelligente menn i ledende kirkestillinger. De bidrog til den sterke fremgang, kirken hadde i de første år. Mormonprofeten ovet en så veldig innflydelse over alle, at de var villig til å gjøre, hvad han ønsket av dem. Der var skolelæreren *Cowdery*, den lærde baptistprest *P. Pratt*, hans bror filosofen *Orson Pratt*, sin tids matematiske geni, der var lægene *Williams* og *Phellps*, samfundspioneren *Young*, den hoit intelligente metodistprest *J. Taylor* og mange, mange andre. Alle var de eldre menn, elever av en ustudert 23 årig. *Det* er et mirakel på linje med Jesu undervisning av de lærde i templet som tolvårig.

Men et ennu større mirakel er årsaksforklaringen til denne åndskjempes livsresultater. En arvelighetsbakgrunn har de ikke. Det var ikke noe fremragende ved forfedrene. Så er det den enorme forskjell mellem Josephs barndom i New Yorkstatens skogland med dets intellektuelle, sociale og åndelige

goldhet, og hans siste år i Nauvoo. Her var han borgmester i distriktets største by, grunnlagt av ham selv; fredsdommer, kandidat til U. S. presidentembede, general for den største hær utenom statsarmeen og lederen for en dynamisk kirke.

Den mest kjente livskausalitet er formet således: miljøet er bestemmende for individets åndsliv. Et under er den avgjorte forskjell mellom den åndelige atmosfære i profetens barndomsegn og den, han faktisk skapte for sig og sitt folk år senere. En ny religiøs tenkemåte vokste frem under hans virke. Med en for den utenforstående ubegripelig lethet og klarhet kastet mormonprofeten en flod av lys over vanskelighetene i Det gamle og Det nye testamente. Og han gjorde det stikk mot enhver vanlig teologisk og dogmatisk fortolkning. Citater fra bibelen hentet han bare, når han skulde stille sig på like fot med tilhørerne. Ellers talte han fra sitt eget kildehvelv av erfaring og visdom. Nye ideer og gamle i ny form sprudlet frem. Hvor fikk han dem fra?

III.

LÆREN.

Det beste bevis mot det gamle vrøvl om, at mormonprofeten var en drukkenbolt, kjeltring og epileptiker, ligger i hans liv (Evans avliver videnskapelig alle disse påstander). Han var sannheten og livskraften selv. På samme måte finnes det beste forsvar mot alt tåket snakk om hans fordervelige lære, i dennes egne resultater. Ibsen har i »Brand« formet den sannhet, at

»Tusen ord

ei bryter som en gjernings spor«.

Alle bakstreverske anslag mot mormonismen i konversasjonsleksika og pamphletter vilde bli omhyggelig utrensket, om *gjerningens tale* blev levende. Det skal vi søke å gjøre klart ved en liten analyse av palmyraguttens verk. Det er her ikke plass til å repetere den lærerike ramme for profetens rike virke. Den må forutsettes kjent.*

Ethvert menneske har behov for og trang til et visst mål av *lykke*. I historien har denne livsdrift hatt forskjellige former. Noen har søkt den tilfredsstillet under askese og livsforsagelse. Andre har søkt lykken ved langansiktet døds lengsel og håp om dens opnåelse hinsides. Enkelte trodde den fantes i toilesløs nytelse, andre i ufeihet, noen i materialisme, andre i spiritualisme. For somme har den vært re-

* Andrew Jensen behandler den inngående i sin biografi om Profeten.

sultatet av bånd på, for andre løsning av evner og krefter. Til disse siste hørte Joseph Smith. For ham var lykken *livsutfoldelse*. Ideinnholdet i hans lære blev tanken om den storst mulige livsutvidelse. Den begynte for denne tilværelse, skulde realiseres her og fortsette i den neste. Hvert enkelt menneske hadde rett og pligt til å utforme sitt vesens egenskaper, til fri tenkning og økonomisk uavhengighet. Alt som på det sociale og religiøse felt hindret den enkeltes utfoldelse skulde fjernes. Mormonprofeten blev individualismens forkynner. Men fordi han innså og lærte, at menneskenes skjebne var sosialisert, »vi kan ikke bli frelst alene«, og at individualiteten bare kan nå sin egenart i samarbeide med andre, blev han det kollektive interessefellesskaps ivrigste talsmann. Men både som individ og samfundsllem var mennesket avhengig av en høiere virkelighet. Derfor måtte det også søke kontakt med de åndelige krefter i universet. Menneskeånden skulde frigjøres og opnå forbindelse med åndsmakten i tilværelsen, Gud. Hans gjerning var å berede frelse for sine barn. Men bare derved at han viste retningen. Så måtte de selv gå veien, ofte tung og vanskelig. Således var mennesket tilværelsens midtpunkt, og — paradoksalt sagt — Gud til for dets skyld. (Kristenheten lærte det motsatte). Joseph Smiths lære var således individualistisk, kollektivistisk og antropocentrisk. På disse tre punkter skiller den sig praktisk og teoretisk ut fra alle andre troeslærer. For kristenheten forovrig var menneskeheten en ynkelig makk, et arvesyndsbefengt kryp, som av nåde engang i en uviss fremtid skulde få nyte godt av en livsfjern, tyrannisk Hevnguds allmakt. Og denne menneskelære var isprengt tom ceremonikultus og sukker-sott sentimentalistvås. Mormonprofeten påstod, at mennesket var langt fra noen ynkelig makk. Det hadde ingen arvesynd og var fra fødselen god. Det var barn av Gud, hadde arvet hans egenskaper og var selv potensiell Gud. Menneskets skaper førte ingen tilbaketrunket rentenisttilværelse, men hadde meddelelsesmakt og -evne. Mens de kristne da som nu ynket sig over denne jordens jammerdal og lengtes mot herligheten hisset, lærte profeten, at livet her skulde værsegod leves. Her skulde kjempes på alle kanter og seire vinnes.

»Her du skape skal og skapes.
Her du frelses eller tapes,
gjør ditt verk, det ansvarstunge«,

som »Brand« sier. Enhver, som foretrakk fremtidsdrømmer for dagliglivets idealisme, fant en revser i profeten: han hadde større interesse av å beskjeftige sig med de den-sidige kulturspørsmål, enn med sjelens fremtidige liv. Ti det

forstes løsning var betingelsen for det sistes lykkelige oppløring. Det var feighet å lulle sig bort fra de tunge jordelivskrav. Tvertimot skulde dårlige forhold rettes på. Livet skulde gjøres lyst og lett. Profeten vilde forandre alt, som var galt i politikk, i forretningsliv og industrivirksomhet, i kultur og jorddyrkning som i religion og teologi. Han forstod ikke Frelserens: »I er ikke av verden« så banalt, at de hellige ikke skulde ha noe med politikk og sosialt arbeide å gjøre. Mormonprofeten oppfattet uttrykket dithen, at en hellig ikke måtte delta i de almene motiver til politisk og sosial virksomhet: mammondyrkelse, profittbegjær og konkurrencerytteri. Å besudle sitt sinn med det var å »være i verden«. Alt hvad profeten foretok sig hadde sin mening og meningsløshet i den utstrekning, det bidrog til menneskelig velferd. En teoretisk religion var verdilos. For mormonlederen var alle politiske, sociale og økonomiske problemer noie innfiltret i og forbunnet med religionen. Hele komplekset av kulturspørsmål skulde ganske enkelt sees under synsvinkelen: Er det alt ganglig for menneskene? Det gjaldt å fore kampen mot menneskelig treghet og uvidenhet på alle fronter. Både i teori og praksis viste profeten veien for det nye samfundsliv, som et slikt syn måtte medføre. Teoretisk skjedde det i skriftet: »*Omkring makten og politikken til de Forenede Staters regjering*«. Praktisk utarbeidede han det i et kollektivt system kjent under navnet: »*Den forenede orden*« eller »Helliggjorelsens lov«.

Enhver, som tror, at mormonismen er en sekt, en kirke, en religion, en filosofi, harmonerer ikke med profetens opfatning. For ham var mormonismen en *altomfattende dynamisk livsform*. Mormonlederen betraktet sitt verk som en syntese av all sannhet, en omfattende livsanskuelse, hvorav religionen var kjernepunktet. Derfor kunde man tale om religionen i mormonismen, kunsten, videnskapen i mormonismen. Det var forskjellige grupper av sannhet innenfor den uendelige betegnelse: evangeliet. *I den grad det bygger på sannhet er politikk, socialisme, kjemi, psykoanalyse, astronomi, biologi m. m. m. en del av mormonismen*. Det var nemlig ikke bare i religios henseende Gud inspirerede mennesket. De »fornuftvesener, Abraham så«, var vesener forutbeskikket til å virke som videnskapsmenn, kunstnere, reformatorer, socialpolitikere for menneskehetens vel. De var alle inspirert.

Det er ganske anderledes vide perspektiver, enn man til daglig stifter bekjentskap med.

I ovennevnte skrift gjør Joseph Smith mange og temmelig skarpe utfall mot datidens ideer om styre og stell i samfundet. Slaveriet vil han ha vekk, funksjonærhoigen avskaffet

og antallet kongresmedlemmer redusert til noen kyndige fagfolk. I stedet for å puttes i fengsel skal forbryterne sendes til skoler og opdragelsesanstalter eller utføre samfunnsnyttig arbeide. De er nemlig ikke onde, men sjelesyke. Bankvesenet og kreditsystemet vil Joseph Smith ha omorganisert. I stedet for å statssocialisere skal det i handels- og bedriftsliv innføres branchestyre. Monopoltendenser motarbeides. Ingen skal lide nød. Alle har arverett til jorden. Skolevesen vil han også danne etter sitt eget hode.

Man har bevist sannheten av Joseph Smiths profetskap ved de profetier, han forutsa. Men ennå sterkere er det bevis for profetens annetstedsfra hentede kunnskap, som ligger i denne merkelige bok. Den ligger langt foran samtidens vildeste statsutopier. Den er en hundreårgammel foregripelse av det aktuelle samfundssyn, som under slagordet »Nyorientering og psykologisk fundert samfundsliv« går til åndsangreb på det bestående system. Forstå det, hvem som kan!

Da profeten var i Kirtland, blev interessefellesskapet fra aposteltiden opprettet igjen. De ferreste aner noe om, hvordan denne orden artet sig i praksis, hvilke prinsipper som lå til grunn for forvaltningen. Får jeg anledning, skal jeg i annen artikkel komme tilbake til dette. Her skal bare antydes, at den løste motspørsmålet fullkomment, og derved la det beste grunnlag for åndelig utvikling.*

IV. KILDEN.

For profeten var evangeliet selve livet; et ideelt samfund var dets form. Hovedårsaken til den skjebnesvangre konflikt i Illinois lå i denne forskjelligartede samfundsopfatning.

Tidligere er nevnt, at personlighetens utvikling var krumtappen i profetens lære. All sannhet skulde danne grunnlaget for denne utfoldelse. Men religionen, teologien var selve bygningsmiddlet. Det fantes ikke noen større makt i verden enn en dynamisk tro på Gud, på selvvirksom tillit til egne evner og krefter og på, at livets mål er uendelig lykke. En slik religion betød kraft, åndelig objektiv kraft. Joseph hadde erfaret de åndelige kraftkilders faktiske eksistens og makt. Han hadde gått hovedveien for å nå inn til kilden: bonnen. Gjennom tillidsfull bonn settes sjelen i åndelig forhold til livet, til den Evige. Likesom enhver forestilling om viden-

* Den forenede orden har hatt stor betydning for utformningen av Sovjetrepublikkens kommunisme. Denne har nemlig hentet mange ideer fra Belamys bok: »Looking Backward«, hvis sosialpolitiske forestillinger forf. delvis lærte å kjenne under et opphold blandt mormonerne.

skapelige spørsmål må hvile på fakta, så skulde religiøse tanker ha en faktisk virkelighet som grunnlag. Og likesom vitenskapsmannen må erfare virkeligheten uavhengig av subjektive forestillinger, så kunde også den religiøse virkelighet bare forstås ved erfaring. Man kunde aldri studere sig til religiøs viden og forståelse, var profetens lære. Kunnskap og informasjon om dette og hint lærdomsprincipp kunde nok opnåes. Men dynamisk viden om det åndeliges realitet opnåddes bare ved personlig opplevelse og erfaring. Hvad andre hadde erfart og ment tidligere var av ringe verdi for sjelens salighet. Man måtte gå til kilden: Gud gjennom porten: bønn, for å få et personlig vidnesbyrd. Alle, som vilde vite, om Joseph Smith hadde rett, blev henvist til kilden. Selv sier han: »Å lese om andres erfaringer og åbenbaringer kan aldri gi oss en uttømmende forståelse av vår stilling og sanne forhold til Gud« (s. 345 f.). Subjektive dommer hjelper ingen. Religionen er en virkelighet, som må oppleves; den er ikke grunnlagt på studium, meditasjon og grubling, men på personlig erfaring. Derfor advarede han mot bokstavtreldom, mot blind adlydelse av noe, man ikke forstod. Han hatet åndsmekanisering verre enn dovenskap. Forståelse var nødvendig. »Gi menneskene de rette prinsipper, og de styrer sig selv«. Selvvirksomhet skulde bringe resultatet og ikke mekanisk pliktdyrkelse av hensyn til et fremtidig mål. Ti all menneskelig vekst mente han kom innenfra og ikke utenfra. Alt, som kom innenfra, skulde tåles. Tolerance ikke bare utenfor men også innenfor menigheten var hans hoveddyd. »Jeg forlanger lov til å tro å tenke, hvad jeg vil«, var hans stolte sats. Og alle blev innrømmet den samme rett. Således blev hans lære ganske anderledes fin og udogmatisk enn andres. »Den mest fremtredende forskjell mellem oss og andre«, skriver han, »er denne: sekteriske mennesker er alle innesluttet i en særlig troesbekjennelse. Den hindrer dem fra å tro noe, som er utenfor. Derimod har ikke de siste dages hellige en slik troesbekjennelse. De står ferdig til å anta alle eksisterende, sanne prinsipper.« (s. 172 f.).

Rent logisk er åpenhet og frisinnethet i alle retninger det absolutte grunnlag for mormonismen. Den er jo livet. Og livet er dynamisk. Fra tid til annen sprenger det sine egne grenser og går utover sig selv. J. S. vilde, at hans verk alltid skulde være på hoide med utviklingen; helst noen hestehoder foran. Alle livs fremmede impulser, enten de angikk det fysiske eller åndelige liv, skulde innforlives i læren. De mange livsregler (misforstått kalt bud og befalinger) i mormonismen skulde være uttrykk for det, som var det forstandsmessig mest livsfremmende.

V.
VERKET.

Hvad der fylder 20.000 bind må vi begrense til noen linjer. Palmyraprofetens verk er uten sammenligning det 19 århundres mest gigantiske åndsydelse. I nakeste opposisjon mot utgamle tenkemåter og teologiske spissfindigheter bygget han i stringent tankeføring en ny livslære. *Religiøst* krevet den å være gjenoprettelsen av Kristi kirke og ånd: Gud er en kjærlig far, mennesket hans barn, vordende Gud og bestemt til lykke. *Socialt* innførtes en ny form for kollektivism, som løser det materielle spørsmål like lekende lett for 100 som en en million. *Moralsk* blev et banner plantet, hvorunder menneskene skulde samles av egen drift, de læres om sin misjon og ser den best utført som frigjorte vesener under den Hoiestes vilje. *Intellektuellt* dannes åndslivets umisselige basis: absolutt fordragelighet; læren om at livets utvikling følger den intellektuelle personlige skolering. *Spirituellt* reistes kravt om det åndeliges objektive realitet. Dogmer og prinsipper må ikke blindt aksepteres, men forstås og sannhetskvaliteten erfares. Kilden var Gud, veien bønn.

Fra bondegutt til presidentkandidat, fra en famlende sannhetssøker til en mektig sannhetsåbenbarer, fra autodidakt til grunnleggeren av den mest livskraftige kirke, til de lærdestes læremester og hundretusener av intelligente menn og kvinners åndelige »hode«, er eventyret om den unge mann, som i sitt 39 årige liv bodde i 6 stater, var fengslet et halvt 100 ganger, hånet, forfulgt og beskyldt for alle tenkelige forbrytelser,

Hvad drev ham frem?

* * *

Dette og lignende spørsmål overlater br. Evans klokelig til leserens avgjørelse. Han tvinger til avgjørelse. Dessuten er det fakta, forf. vil gi og ikke meningen. Og vil man forstå mormonismens åndsinnhold, er dette en rik kilde. Alle, som leser engelsk, bør anskaffe sig boken. Dens oversettelse vilde bety en heldig landvinning for mormonismens synsmåter i alle land.

Frithjof Fluge.

DEN DANSKE MISSION.

NY PRÆSIDENT FOR DEN DANSKE MISSION.

Der er indlobet Meddelelse fra det første Præsidentskab, at Ældste Alma L. Petersen, Ogden, Utah, er blevet beskikket til Præsident for Den danske Mission.

Det er med Glæde, vi gennem »Stjernen« ønsker Broder Petersen velkommen til Danmark; Broder Petersen er udmærket egnet til dette ansvarsfulde Kald. Han udførte en Mission i Skandinavien i Aarene 1910—12; bl. a. præsiderede han over Aarhus Distrikt, ligesom han ogsaa besøgte Island sammen med Missionspræsident Andrew Jensen i August 1911. Broder Petersen har været meget aktiv i Kirkens Arbejde hjemme og er for nærværende Tid Præsident for de genealogiske Foreninger i Weber Stav. Broder Petersen har ogsaa været Raadgiver i to forskellige Biskopsraad og Medlem af Højraadet i Weber Stav.

Broder Petersen er Broder til forhenværende Missionspræsident Joseph L. Petersen.

Efter den nye Missionspræsidents Ankomst til København vil Holger M. Larsen og Familie rejse hjem til Logan. Præsident Larsen vil til den Tid have præsideret over Den danske Mission i over 5 Aar. Vi skal i en senere Artikel komme tilbage til Præsident Larsens Aflosning.

Den nye Missionspræsident ventes hertil i Juli Maaned.

O. B. W.

FRA AARHUS GREN.

Søndag den 24. Juni var det 51 Aar siden, Søster Karen Nielsen kom ind i Kirken og blev døbt. Søster Nielsen er trods sin høje Alder rorig og følger sine Moder med megen Interesse. Vi beder, at Herren vil velsigne vor Søster, saa at hun fremdeles maa nyde Glæde ved det sande Evangelium.

T. L. A.

DEN NORSKE MISJON.

SANGKORETS KONCERT I BERGEN.

Bergens grens sangkor har under br. Johan Sætrums intelligente og dygtige ledelse nådd et kunstnerisk nivå, som ligger temmelig nær det fullkomne. Dette fikk en fulltallig forsamling rik anledning til å høre under koncerten fredag 1 juni i anledning prs. Merrills besøk. Med det gode stemmemateriale har dirigenten skapt en sjelden god samsang og fin harmonikultur. Av numrene blev særlig Stephens hymne: »Rop av glede«, Almgrens »Du gutten min« inspirert fremført. Det samme kan sies om Helen Sætrums recitasjon av diktecyklen »Pionerene«, forf. av dirigenten. Dessuten gav str. Solveig Berentzen, br. Sjursen og br. A. Andersen musikknumre. Prs. Merrill uttalte tilslutt i sterke ordelag sin begeistring for koret.

Fl. Fluge.

PRESIDENT OG SØSTER MERRILLS BESØK I NORGE.

Igjen har Norges land hat en Herrens tjeners besøk. Skjønt Trondheim, Bergen og Oslo har hat anledning til å møte en Herrens apostel for, var det første gang, Stavanger har hat den store glede å byde en av kirkens øverste autoriteter velkommen.

Fra tirsdag 29de mai til onsdag 6te juni var pres. og soster Merrill vel mottatt av søskende og venner fra midnatsolens land. Alle motene var godt besøkt, over 200 i Trondheim, 175 i Stavanger, 250 i Bergen og 350 i Oslo. Pres. Merrill talte med kraft om evangeliets gjengivelse og bar vidnesbyrd om Mormons boks guddommelige opprinnelse. Kristendommens opprinnelse var grunnlagt i det mirakuløse, sa han, og Mormonismens grunnvold er også i mirakler. Han forklarte også, hvordan Norge kan bli Zion til de hellige.

Han har lovet å besøke oss igjen.

H. M. K.

DRAMMENS GRENS ELDSTE MEDLEM DØD.

Eldste Hans Jørgen Hansen dode den 25 mai 1934 på Strømso pleiehjem. Han var født den 29 august 1844 i Hurum og vilde ha blitt 90 år gammel. Han annammet evangeliet ved dåp den 11 mars 1927 og blev ordinert til eldste den 18 juli samme år. På grunn av sin alderdom fikk han ikke anledning til å virke i kirkens tjeneste, men hans vidnesbyrd om evangeliets sannhet var alltid brennende i hans bryst. Han dode som en trofast Siste Dages Hellig.

Skjønt avdøde ikke var utskrevet av statskirken, fikk de Siste Dages Hellige anledning til å avholde en gudstjeneste på pleiehjemmet onsdag den 28 mai under ledelse av forstander Ingvald Johansen. Sangkoret var mott fulltallig frem, og gudstjenesten blev åpnet med, at koret sang: »O min Fader, du som troner«. Bonn av eldste Leo M. Jacobsen, hvorefter grenens 1ste rådg. Niels Olsen talte til den store forsamling av gamle og fremholdt avdøde som et stillferdig og godt menneske. Tilslutt blev sangen: »O, Fader, la mitt hjerte få« avsungen. Takksigelse av forstander Johansen.

Begravelseshoitideligheten foregikk på Strømso kirkegård og blev forrettet av statskirken. 1ste rådg. Niels Olsen innviet etterpå graven.

Marit Blattmann,
Grenssekretær.

SKANDINAVIENS STJERNE

Et halvmaanedligt Tidsskrift for Jesu Kristi Kirke
 Af Sidste Dages Hellige.
 Oprettet i Aaret 1851.

Ansvarshavende Redaktør:
 Holger M. Larsen

Redaktionssekretær og Translatør:
 Orson B. West

»TROR GUD PAA KRIG?«

For ikke længe siden stilledes der Redaktøren et Spørgsmaal paa denne usædvanlige Maade: »Tror Gud paa Krig?« Guds Forhold og Mening med Krig er ofte blevet diskuteret af mange ærlige Mennesker. Og mange modløse Folk har endog sagt: »Der er ingen Gud«, før dersom han var, vilde han ikke tillade Krig. Det har været paaapeget, at stridende Hære er blevet belært om, at de kæmpede for Herrens Sag, og de har alle bedt til den samme Gud om Sejr. Endvidere erindrer de om, at Krigshistorien viser, at »Magt er Ret«, med andre Ord, Sejren er paa den mægtigste Hærs Side. Derfor paastaar de, at en Retfærdighedens Gud, en Gud fuld af Kærlighed og Barmhjertighed for sine Born, ikke eksisterer. Endog mange, der tror paa Eksistensen af en Gud, der er i Besiddelse af alle de Egenskaber, som Jesus beskrev, at Faderen i Himmelen havde, har svært ved at tro paa Grund af al for megen Sorg, Strid, Elendighed og Nod i Verden.

Nu er det ganske vist kun rigtigt af os at indromme, at vi er ude af Stand til at besvare de mange Spørgsmaal, som rejser sig angaaende Guds Handlemaade med sine Børn her i Kodet, korrekt og tilfredsstillende. Men vor Uvidenhed og Mangel paa Forstaaelse af disse Ting retfærdiggør os ikke i vor Vantro. Kunde vi ikke citere Jobs Historie, en af de skønneste i sin Slags i hele Litteraturen, som Bevis for, at Vantro paa Guds Barmhjertighed og Retfærdighed i hans Handlemaade med os ikke er berettiget? Vi husker alle Jobs udodelige Ord i Svaret til Vennerne: »Selv om han slaar mig ihjel, vil jeg dog tro paa ham.«

Jobs Holdning overfor Gud udviste en fuldkommen Fortrøstning og Tro paa ham. Er der nogen Kristen, som vil benægte, at dette er den korrekte Stilling at indtage for en troende? Det var Abrahams Holdning, da han beredte sig til at ofre Isak. Og Abrahams Tro og Tillid til Gud antoges og belønnedes, saaledes ogsaa Jobs, og saaledes vil det blive med ethvert Menneske.

Men for at vende tilbage til Spørgsmaalet »tror Gud paa Krig?« Vi har aldrig før set eller hørt Spørgsmaalet fremsat i disse Ord, og vi véd ikke, at Gud har besvaret det i denne Form. Derfor maa vi drage vore egne Slutninger af, hvad der er skrevet. Johannes Aabenbareren fortæller »der var Krig i Himmelen«, som resulterede i Satans Nederlag tilligemed de Aander, der kæmpede med ham, og »han blev nedstyrtet til Jorden og hans Engle med ham«. Denne Konflikt udgjorde det, som kaldes »Krigen i Himmelen«. Satan blev nedstyrtet til Jorden, som har været Skuepladsen for mere eller mindre fortsat Krig, lige siden Kain slog sin Broder Abel ihjel. Det er Kendsgerninger.

Gud er vore Aanders Fader. Han er ogsaa Satans og dennes Engles aandelige Fader. Vi tror, at vi i Embryo er i Besiddelse af vor himmelske Faders aandelige Egenskaber, for »som Gud er, kan Mennesket blive«, det vil sige, at vi tror paa Læren om »evig Fremgang«. Men eftersom Mennesket udvikles og vokser i Egenskaberne: Barmhjertighed, Ærlighed, Dyd, Sandhedskærlighed, Kærlighed til Medmenneskene etc. — alle guddommelige Egenskaber — og opnaar Magt og Kraft til at leve mere og mere efter den gyldne Regel, desto stærkere afskyr og hader han Krigen som Institution, og desto dybere beklager han dens Forekomst blandt Menneskene. Han vilde afskaffe Krigen, om han kunde. »Hvorfor afskaffer Gud da ikke Krigen; han er almægtig?« vil en eller anden sige.

Ved første Eftertanke synes dette Spørgsmaal meget fornuftigt. Lad os se. Hvorfor var der Krig i Himmelen? Svaret er, at Faderen havde givet alle sine Born deres »Handlefrihed«. I Udførelsen af denne gudgivne Gave gjorde Satan og hans Medløbere Oprør mod den Plan, som Faderen fremlagde til Vejledning og Styrelse for sine Born under Jordelivet. Evangeliets Plan er baseret paa Princippet »Handlefrihed«. Herren, Skaberen af vort Univers, styrer det i Overensstemmelse med visse Principper. Disse kendes som Naturens Love. Og saaledes styres alle skabte Ting ved Lov. For hans Born er en af disse Love, Loven om »Handlefrihed«.

Tror Guds Hellige paa Krig? De synes sandelig ikke om Krigen. De er dybt bedrovede, naar den kommer. De vilde ønske, at Folk og Nationer vilde glemme Krig og omdanne deres »Sværd til Plovjern«. De stræber efter »Fred med alle Mennesker og god Vilje«. I denne Holdning og disse Følelser modsvarer de blot de guddommelige Egenskaber, som er blevet udviklet i dem — Egenskaber, som Faderen ejer til Fuldkommenhed. Men Satan opererer blandt Menneskene og

vil gøre det, indtil han er bunden. Han vil fortsætte med at afstedkomme Besvær og Ulykker, hvor han kan. Han fryder og glæder sig ved at foraarsage alle mulige menneskelige Elendigheder. Og saa længe som Menneskene giver efter for ham, saa længe vil de erfare alle Krigens Rædsler. Men de maa give sig selv Skylden for deres Elendighed og ikke Herren.

— *Joseph F. Merrill.*

SØNDAGSSKOLEN

NADVERVERS FOR JULI MAANED.

Han lever, han lever, og ydmygt her
Vi samles at mindes vor Frelser kær.
Som dine Born vi søger at lære
At leve vort Liv, dig Gud, til Ære.

KORLEKTIER FOR JULI.

Senior- og Juniorklassen:

10. Trosartikel: »Vi tror paa Israels virkelige Indsamling og paa de ti Stammers Tilbagekomst; at Zion vil blive bygget paa det vestlige Fastland (Amerika), at Kristus personligt vil regere paa Jordan, og at Jordan vil blive fornyet og faa sin paradisiske Herlighed igen.«

Born over 10 Aar:

Amos 3: 7: »Thi den Herre, Herre gør ikke noget, uden at han har aabenbaret sin Hemmelighed for sine Tjenere, Profeterne.«

Born under 10 Aar:

Johannes 3: 5: »Uden nogen bliver født af Vand og Aand kan han ikke komme ind i Guds Rige.«

FORSLAG TIL 2½ MINUTTERS EMNER.

Senior- og Juniorklassen:

1. Giv en Beretning om Israels Adspredelse.
2. Hvad er Zion?

Born over 10 Aar:

1. Er Gud et personligt Væsen? Kan vi bevise det?
2. Fortæl om Kong Salomon.
3. Hvorfor er Gerninger i Gudsyndkelse nødvendig?
4. Hvem er min Næste?

Born under 10 Aar:

1. Fortæl om Jesus og de fem Tusinde.
2. Fortæl om Jesu Vandring paa Soen.

Lektier for Børneklasser (10—14 Aar).

1. Juli.

HERSKEREN DER DELTE SIT KONGERIGE.

Roboam var den store Davids Sonneson og den vise Salomons Son, men han var hverken stor eller vis. Vi vilde slet ikke bruge en hel Lektie til at fortælle om ham, havde det ikke været for den Kendsgerning, at han fejlede, fordi han fulgte taabelige Menneskers Raad. Og det er Grunden til mangt et Fejlslag i Dag. Unge Mennesker er tilbojelige til at afslaa deres Forældres Raad, og selv om de ikke mister et Kongerige, som Roboam gjorde, mister de en hel Del af deres Arv, baade timeligt og aandeligt.

Da Salomon dode, saa det ud til, at hans Son Roboam ikke vilde have nogen Vanskelighed i at efterfølge ham som Konge for alle Stammerne. Men de ti Stammer, som udgjorde omtrent $\frac{3}{6}$ af Befolkningen, foreslog ham, at de skulde mødes ved Shekem, hvor de vilde gøre ham til Konge. De havde imidlertid til Hensigt at stille ham nogle faa Spørgsmaal angaaende den Behandling, de vilde faa, dersom de gav ham deres Stotte. Salomon selv havde ikke været altfor populær de sidste Aar af hans Regeringstid. Han havde udskrevet saa store Skatter, at de ikke kunde betale. Da Roboam traf sammen med dem, fortalte de ham om hans Faders Behandlingsmaade, og de ønskede at vide, hvilken Politik han vilde føre. Roboam bad om tre Dages Betænkningstid til at overveje sit Svar. Dette fik dem utvivlsomt i daarligt Humør. De maa have følt, at der ikke var noget at overveje. Roboam diskuterede Sagen med sine Embedsmænd og Venner, og vi kender alle det Svar, han afgav: »Min Fader tugtede eder med Svøber, men jeg, jeg vil tugte eder med Skorpioner.« Om den taabelige Konge havde været i Besiddelse af den mindste Smule Dommekraft, vilde han have kunnet sagt til sig selv, at saadanne Ord vilde være skæbnesvangre.

Salomon — med al sin Visdom — kunde ikke opdrage sin Son ret. Han var altfor optaget af sine egne Sager til at henvende sin Opmærksomhed paa Sonnen, som skulde efterfølge ham. Vi finder, at den samme Tilstand gør sig gældende hos mange Forældre i Dag. Nogle af vore største Umuligheder er Sonner og Dotre af rige Mennesker. De opdrager dem i Luksus og Velleved, tilfredsstiller alle deres Ønsker, giver dem alle de Penge, de ønsker, og lader dem vokse op, som de bedst kan.

Spørgsmaal.

1. Hvem var Roboams Moder? Hvilken Indflydelse havde det paa hans Opdragelse?

2. Hvem var Roboams Fader? Hvad var Grunden til, at han ikke underviste ham i Visdom?
3. Hvad forlanger de ti Stammer af Roboam?
4. Hos hvem søgte han Raad?
5. Hvilket Svar raadede de gamle Mænd Roboam til at give sine Undersaatter? De unge Mænd? Hvis Raad fulgte han?
6. Hvad skete der, da Roboam fortalte Folket, hvad han vilde gøre?
7. Hvad kan vi lære af denne Lektie?

8. Juli.

KONGEN SOM FIK ISRAEL TIL AT SYNDE.

Israel var det ældste Demokrati, hvorom vi har nogen Beretning. Deres første Konger blev valgt ud af det almindelige Folk. Da Salomon blev autokratisk, harmedes hans Undersaatter sig over det. En tapper Mand ved Navn Jeroboam maatte flygte til Ægypten for at frelse sit Liv, fordi en Profet forudsagde, at han vilde blive Konge over en Del af Israel. Saa snart som han erfarede, at Salomon var død, vendte Jeroboam tilbage og ledede Revolten mod Roboam. Da dette lykkedes, paa Grund af Roboams taabelige Stilling og Holdning, blev Jeroboam Konge over de ti Stammer. Herren lovede ham, at han vilde være med ham.

Men Jeroboam synes at have været en Mand af liden Tro. Uden at raadspørge sig med Ahia, Profeten, som havde forudsagt, at han vilde blive Konge, besluttede han at holde sine Undersaatter fra at drage op til Templet i Jerusalem for at tilbede, ved at oprette nationale hellige Steder i Bethel og Dan. Den første af disse Byer var i den sydligste Del af Landet, den anden i den nordligste. Han fortalte Folket, at det var altfor megen Ulejlighed at drage til Jerusalem. Det vilde være nemmere og behageligere for dem ikke at rejse længere end til Bethel eller at forblive oppe ved Dan, og det var lige saa antageligt for Herren. Han var ligesom en Præst, der spurgte Daabskandidaterne, hvilken Daabsmaade de foretrak. Han kunde enten dobe ved Neddypelse, hælde Vand paa dem eller bestænke dem, hvad de nu bedst kunde lide. Resultatet var, at den store Majoritet valgte Bestækelse, fordi det var lettere. Saaledes ogsaa med Israeliterne, hvis det ikke gjorde nogen Forskel, vilde de blive i Bethel. I Templets Sted lod Jeroboam lave to Guldkalve for at symbolisere den Gud, som bragte dem ud al Ægypten. Dette var naturligvis imod et af de ti Bud, som lød: »Du skal ikke gøre dig

udskaaret Billede eller nogen Lignelse efter det, som er i Himmelen oventil, eller det paa Jorden nedentil, eller det, som er i Vandet under Jorden. Du skal ikke tilbede dem og ikke tjene dem.«

Jeroboam maa sikkert have vidst, at han brod dette Bud, og Folket maa ogsaa have vidst det. Hvorledes kunde de ellers have tilbedt Billedet af en Guldkalv, lavet af et Menneske, efter deres Erfaringer med Himmels Gud? Det synes mærkeligt, at Jeroboam saa let kunde vende dem bort fra alle Jerusalems hellige Minder.

Det nordlige Israel kom sig aldrig af den Synd, der var blevet paaført Folket af Jeroboam. Fra Generation til Generation, som Konger kom og gik bort, var det stadige Omkvæd dette: »Han veg ikke bort fra Jeroboam, Nebats Sons Synder, han, der fik Israel til at synde.« Ikke en Konge afveg fra Jeroboams Synder. Det viser, hvorledes et Menneskes onde Gerninger lever i Aarhundreder, efter at han er gaaet bort.

Endog i sin egen Levetid skulde Jeroboam lide for, hvad han havde gjort. Hans ældste Son Abia blev alvorligt syg. Meget foruroliget sendte Faderen sin Hustru til Shilo for at spørge Profeten Ahia, hvad der vilde blive af Sygdommen. Kongen drog ikke selv af Sted, fordi han var bange for, at Profeten var misfornøjet med hans Opførsel. Han havde aldrig søgt hans Raad eller forhandlet med ham, da han indførte Guldkalvene. Men nu, da hans Son var i Fare, folte han anderledes. Det er akkurat det samme, mange Mennesker gør nu om Dage. De gør aldrig noget for Herren, indtil en eller anden Fare truer deres kære. Saa sender de Bud efter Ældsterne.

Profeten var gammel og blind, og Jeroboam sendte Gaver til ham med hans Hustru, idet han haabede, at han vilde vide, hvem det var, der bad om Hjælp. Men Profeten var blevet advaret af Herren om Dronningens Komme og fortalte ham, hvad der vilde ske med Kongen. Frygtelig var den Skæbne, der ventede hans Familie. Hans Born skulde dog en anden Konge indtage hans Plads. Saadan var den Mands Skæbne, som begyndte sin Regering med vidunderlige Loffer af den samme Profet.

Spørgsmaal.

1. Hvem var Jeroboam, Nebats Son, og hvilket Lofte blev der givet ham?
2. Hvilken stor Synd begik Jeroboam?
3. Hvilke af de ti Bud brod han?
4. Hvilken Virkning havde hans Synder paa Folket?

5. Paa hvilken Maade begaar Medlemmerne af vor Kirke en lignende Synd?
6. Hvorfor var Jeroboam bange for at gaa og bede Profeten Ahia om Hjælp? Hvem sendte han?
7. Paa hvilken Maade ligner Jeroboam Saul?

Lektier for Børneklasser (under 10 Aar).

1. Juli.

JESUS VANDRER PAA SØEN.

Tekst: Matt. 14: 22—33.

Efter en Dag fuld af gode Gerninger gik Jesus alene hen til et Bjerg for at bede. Vi kan nok huske, hvorledes fem Tusinde Mennesker blev mættet. Jesus bad dem nu gaa hjem; han bad ogsaa Apsotlene gaa hjem.

Apostlene fik fat i en Baad for at sejle over Soen. Der rejste sig en Storm, og Vinden blæste den forkerte Vej. Endskønt de arbejdede meget haardt for at faa Baaden over, kom de næsten ingen Vegne. De blev bedrovede og vidste ikke, hvad de skulde gøre. Fra det Sted, hvor Jesus var, kunde han se deres Baad blive kastet hid og did. Han kom for at hjælpe dem. Han havde ikke nogen Baad, derfor vandrede han paa Havet. Hvorledes tror I, det var muligt? Da Disciplene saa ham, blev de bange. De vidste ikke, at det var Jesus. Hvad siger Folk undertiden, naar de er bange? Disse Mænd maa ogsaa have raabt, for Jesus svarede dem. Han sagde: »Værer frimodige, det er mig, frygter ikke.« Men Peter svarede ham og sagde: »Herre, dersom det er dig, da byd mig at komme til dig paa Vandet.« Peter vidste, at dersom Jesus sagde, han kunde komme, vilde han blive i Stand til at vandre paa Vandet. Jesus sagde: »Kom.« Saa sprang Peter ud af Baaden. Han vandrede paa Vandet hen til Jesus. Saa længe han saa Jesu Ansigt, var han sikker. Men saa saa han ned paa Vandet og blev bange. Han raabte i Angst: »Herre, frels mig.« Jesus greb fat i ham og sagde: »O, du lidetroende,« sagde han. Han vidste, at Peter kunde have gaaet paa Vandet hele Vejen, om han blot havde troet, han kunde.

Hvis Peter nogensinde efter dette prøvede paa at vandre paa Vandet, hvor tror I, han holdt sine Øjne? Naar vi trænger til Hjælp, hvilke Ord skal vi da sige til vor Fader, naar vi beder ham om at gøre os stærke?

8. Juli.

KRISTUS STILLER STORMEN.

Der var engang for længe siden en Mængde Baade, der blev kastet paa høje Bolger fra det ene Sted til det andet. Der var Mennesker i disse Baade, der blev meget forskrækkede. Ikke en af Somændene kunde faa Baadene ind til Kysten. Men en Mand med en rolig Stemme, der kendte meget lidt til Sejlbaade, frelste dem alle.

Denne Dag havde Jesus været meget travlt optaget. Han havde helbredet mange syge Mennesker. Saa havde han lært mange, mange flere. Han havde fortalt dem mange interessante Historier for at lære dem til at blive lykkelige.

Da det blev Aften, blev han meget træt. Han bad Folk om at gaa hjem. Saa sagde han til Disciplene: »Lad os gaa over til den anden Side af Soen.« De kom om Bord i en Baad og tog af Sted. Der kom mange andre Baade, for Sofolkene i dem skulde ogsaa den Vej.

Jesus var saa træt, at han lagde sig til at sove og faldt i en fast Sovn. Lidt efter begyndte Vinden at blæse. Det blæste stærkere og stærkere. Bolgerne blev højere og højere. Alle blev vaade af Vandet. Disciplene var fortvivlede. »Vi drukner allesammen,« raabte de. I deres Frygt vækkede de Jesus: »Mester, frels os, vi forgaar.« Jesus vaagnede. Han saa Stormen paa Soen og Frygten i deres Ansigter. Han sagde: »Hvorfor frygter I? O, I lidet troende.« Da stod han op, truede Vinden og Soen, og det blev ganske blikstille. Disciplenes bekymrede Ansigter forandrede sig til Ansigter, der var fyldt med Forundring. Og Menneskene sagde: »Hvem er dog denne, siden baade Vindene og Soen er ham lydige?«

Og selv nu saa lang Tid efter, naar smaa Born trænger til ham, maa de ogsaa bede ham om Hjælp. Hvis de lytter andægtigt, kan de høre Jesu sode Ord blødt sige til dem: »Lige meget hvad der sker med jer, hav Tro paa mig, jeg kan altid hjælpe jer.«

DEN KOOPERATIVE FRELSNINGSPLAN.*

»Vi tror, at alle Mennesker kan blive frelst formedelst Kristi Forsoning ved at adlyde Evangeliets Love og Ordiancer.«

I tidligere Lektier har vi vist, at vor Tilværelse paa denne Jord er som en Slags Skole og Prove, hvorigennem Guds

* Lektie for Præstedømmet, anden Uge i Juli.

aandelige Afkom kan udvikle deres Evner og lægge deres Karakter for Dagen. Enhver eneste af os er skredet frem fra Forudtilværelsen til vor nuværende Tilstand, i hvilken Individets Aand midlertidig er forenet med et Legeme af Kød og Ben. Dog er denne Forfremmelse til den jordiske Tilstand af mange anset for at være en Degradation, og vi er tilbøjelige til at jamre over Racens faldne Tilstand som en forfærdelig Kalamitet. Skriften gør den straalende Sandhed klar, at Mennesket kan hæve sig langt over den Plan og det Niveau, hvor han eksisterede før sin Fødsel i Kødet.

Vore Forældres Overtrædelser i Edens Have var forudset og den guddommelige Plan lagt som et Middel til vor Forløsning. Den evige Fader, som i Sandhed er vore Aanders Fader, forstod vel sine Børns forskellige Naturer og Evner; og det var klart for ham, selv fra Begyndelsen, at i Livets Skole vilde nogle have Fremgang, medens andre vilde fejle; nogle vilde være trofaste, andre falske; nogle vilde vælge det gode, andre det onde; nogle vilde følge Vejen til evigt Liv, andre Vejen til Ødelæggelse. Han forudsaa, at hans Befalinger ikke vilde blive adlydt og hans Lov brudt; og at Mennesker — udelukket fra hans Nærværelse og overladt til sig selv — snarere vilde synke end rejse sig, vilde gaa tilbage mere end at have Fremgang, og vilde være tabt for Himmelen. Det var klart for ham, at Døden vilde komme ind i Verden, og at hans Børns Besiddelse af et Legeme vilde være af kort individuel Varighed.

En Forløser blev udvalgt, og det endda for Verdens Grundvold. Han, den førstefødte blandt Guds aandelige Børn, skulde komme til Jorden, iklædt baade guddommelige og menneskelige Egenskaber, for at lære Menneskene det evige Evangeliums frelsende Principper og saaledes oprette Betingelserne for Frelse paa Jorden. For at fuldføre sin Mission opgav Kristus sit Liv som et frivilligt og stedfortrædende Offer for Racen. Gennem hans Forsoning er Døden blevet overvundet; for en Stund maa alle Mennesker dø, deres Opstandelse er imidlertid sikker. Virkningen af Kristi Forsoning er af dobbelt Natur for Racen:

1. Alle Menneskers Opstandelse, hvad enten de er retfærdige eller onde. Dette udgør Forløsningen fra Faldet, og eftersom Faldet kom gennem individuel Overtrædelse, maa i al Retfærdighed Lindring derfra gøres universel og betingelsesløs.

2. Fremskaffelsen af et Middel, hvorved Genoprettelse kunde erholdes og Tilgivelse faas for individuel Synd. Dette udgør Frelse og gøres opnaelig for alle ved Lydighed mod Evangeliets Love og Ordinancer.

Mellem Forløsningen fra Dødens Magt og Frelse i Himmeriges Rige er der en stor Væsensforskel. Mennesket kan ikke frelse sig selv; Kristus kan ikke alene frelse det. Frelsningsplanen er kooperativ. Vor Herre Jesu Kristi Forsoning har aabnet Vejen; det er overladt hvert enkelt Menneske at gaa ind ad Porten og blive frelst eller at vende sig bort og forskertse sin Frelse. Gud vil hverken tvinge noget Menneske ind i Himmelen eller ned i Helvede.

Jakob, en nephitisk Profet, har givet os en mesterlig Oversigt over Resultaterne af vor Herres Forsoning, baade med Hensyn til den universelle Forløsning fra Døden og Betingelserne, hvorpaa individuel Frelse kan opnaas:

»Thi ligesom Døden er kommet til alle Mennesker, maa der nødvendigvis ogsaa være en Kraft til Opstandelse, for at fuldbyrde den store Skabers naaderige Plan, og Opstandelsen maa nødvendigvis komme til Menneskene, fordi de er faldne, og Faldet kom formedelst Overtrædelse; og fordi Menneskene faldt, blev de udelukket fra Herrens Ansigt. Derfor maa der nødvendigvis være en altomfattende Forsoning; thi uden den kunde denne Forkrænkelighed ikke iføre sig Uforkrænkelighed, og den første Dom, som kom over Mennesket, maatte nødvendigvis have været evindeligen. . . . Og det skal ske, at naar alle Mennesker er overgange fra denne første Død til Livet, saa at de er blevet udødelige, da maa de fremkomme for den Israels Helliges Domstol, og da kommer Dømmen, og da skulde de dømmes efter Guds hellige Dom. . . . Og dette lider han, for at Opstandelsen maa tilkomme alle Mennesker, saa at alle kunde staa for ham paa den store Dømmens Dag. Og han befaler alle Mennesker at omvende sig og blive døbt i hans Navn og have fuldkommen Tro paa den Israels Hellige, uden hvilket de ikke kunde blive frelste i hans Rige. Og dersom de ikke vilde omvende sig og tro paa hans Navn samt blive døbt i hans Navn og blive trofaste indtil Enden, skulde de blive fordømte; thi den Herre Gud, den Israels Hellige, har talt.« (Mormons Bog, 2. Nephi 9: 6, 7, 15, 22—24).

Spørgsmaal.

1. Sorgede Gud for nogen Forløsning i Tilfælde af, at vore første Forældre overtraadte?
2. Fremfør Forsoningens dobbelte Virkning.
3. Er Opstandelsen universel?
4. Traadte universel Tilgivelse for individuelle Synder automatisk i Kraft med Kristi Forsoning?
5. I hvilken Betydning er vore Synder vasket bort? Gor en Sammenligning med sekterisk Tro.

EN NY MAADE AT FINDE SANDHEDEN.

Problem: Erholder vi Kundskab fra Livet eller fra Bøger? Skeln mellem, hvad der er Kundskab, og hvad der Oplysning.

Efter at De har studeret dette Problem for Dem selv uden nogen ydre Hjælp, vil De bedre kunne forstaa, hvad der siges her; Diskussionen behandler disse Forhold: den induktive Metodes Indflydelse, og hvorfor denne Idé og Opfattelse kom saa sent.

I sidste Lektie behandlede vi den første af de tre Ideer, som har haft størst Indflydelse paa Menneskeheden — den Idé, at Gud er den universelle Fader og som en naturlig Folge deraf, at alle Mennesker er Brødre. I denne Lektie skal vi se paa en anden af disse Ideer — den ny Maade at opdage Sandheden.

I Aarhundreder efter Kristus gik Mænd, som havde Tilbojelighed til det, som vi nu kalder Videnskab, naarsomhelst de ønskede at vide noget om Naturens Forhold, til Aristoteles for at indhente Oplysninger. Aristoteles var den gamle Verdens største Filosof. Det var akkurat lige som at slaa et Spindelvæv i Stykker for at faa fat i en Bog i Boghylden om Edderkopper. Hvad den store græske Filosof i de Dage sagde om hvilketsomhelst Emne var der ingen, der tænkte paa at betvivle. Det var Autoritetsmetoden. Det var ogsaa den Metode, der var i Brug og paa Mode i Religionen; kun var i dette Tilfælde den Bog, som Præsten hentede Oplysninger fra, Bibelen.

Det er umuligt at overvurdere det Handicap, der lagdes paa den menneskelige Aand af denne Idé om Autoritet i Videnskab. At sige, at Hjernen og Sjælen var i Spændetroje og lænket, er i Sandhed at sige det mildt. Før under dens Indflydelse gik Hjernen og Sjælen rundt i en Cirkel uden at faa noget nyt.

Men der kom en Tid, da den græske Filosofs Baand blev brudt. Det blev ikke gjort paa een Gang, men lidt efter lidt. Den Tids Historie aabenbarer den Kendsgerning, at der her og der opstod et Menneske, som hævdede sig op over sine Omgivelser og selv forsøgte at tænke. Vi skal snart se, hvad der hændte disse Mennesker. Nu er vi kun optaget af den Kendsgerning, at denne nye Traad lidt efter lidt blev stærkere, til den i vor egen Tid er et Kabel af ubrydeligt Staal. Dette skyldtes dels saadanne uafhængige og i Sandhed heroiske Aander som Roger Bacon, Kopernikus, Sir Francis Bacon og Sir Isaac Newton.

Disse Mænd og andre, der ikke er saa kendte, brød med Autoritetsmetoden. Roger Bacon, som levede i det 15. Aarhundrede, vilde have haft alle Aristoteles' Værker brændt og givet Menneskene en frisk Start ved at studere Tingene i Stedet for Bøger.

Denne nye Metode at studere Ting i Stedet for Bøger kendes som »Induktionsmaaden«. Induktion, siger John Stuart Mill, »er den Proces, ved hvilken vi slutter, at hvad der er sandt om visse Individuer af en bestemt Klasse, er sandt om hele Klassen, eller at det, der er sandt til visse Tider, vil til alle Tider være sandt under lignende Omstændigheder.«

Vi staar i Gæld til denne Opfattelse, at Forholdene maa studeres snarere end Bøger. Udviklingen af den videnskabelige Sandhed og de utallige Opfindelser, som har karakteriseret vore Tider, skyldes dette Forhold. Radioen vilde ikke være blevet opfundet ved at læse Aristoteles.

Da Darwin udgav sin »Arternes Oprindelse« i 1859, vakte den en Storm af Protest. Kardinal Manning erklærede den store Videnskabsmands Idé for »en brutal Filosofi, som siger, der ikke er nogen Gud, og at Aben er vor Adam«. Denne Henvisning til Darwin gøres — ikke for at bevise eller modbevise hans Opfattelse af Evolution — men kun for at vise, at saa sent som i Midten af det 19. Aarhundrede var Induktionsmetoden, i det mindste i dens Resultater, ikke særlig anerkendt, endog af intelligente Lægmand. Hvorfor tog det saa lang Tid for denne Metode at komme? Svaret er ydmygende for Nutidens Kristne. For den simple Sandhed ér, at denne revolutionære Idés Langsomhed og Træghed skyldes Kirken.

Som vi har set, var Jesu Lærdomme bygget op om Ideen om Hjemmet. I dette Hjem var alle Børn af en fælles Fader, som var meget optaget af deres Velfærd. Men i det 3. Aarhundrede efter Kristus var dette Ideal om Hjemmet fuldstændig glemt.

Den kristne Kirke var for Krig. Kun kristne Soldater kom ind i Konstantins Hær. Korstogene var af kristen Oprindelse og blev udført af den kristne Kirke. Kirken brugte Militærmagt mod alle protestantiske Afdelinger indtil Luthers Tid. Der fandt Massakrer Sted, alt under Kirkens Sanktion. Saa var der den senere Inkquisition, en af de frygteligste Institutioner i Historien.

Kirken »kælede« for Uvidenhed og Overtro i denne Periode. Bibelen var ikke til for at blive læst af Masserne. I Virkeligheden opmuntrede Kirken den Tro, at det ikke var nødvendigt for Lægmand endog at lære at læse. Kirken opmuntrede Slaveriet. Kirken var i meget stærk Opposition

mod alle nye Opfindelser og Opdagelser i Videnskaben. Kopernikus, Kepler, Descartes, Newton etc. blev forfulgt. Bruno blev brændt levende. »Som Forfølgere havde de Kristne ikke deres Ligemænd«.

* * *

Benyt næste Tirsdag til et Resumé over de foregaaende Lektier og diskuter noget, som De ikke har faaet Klarhed over i de gamle Lektier.

»Der er Lys i Dag i Verden. Det er et større og mere straalende Lys end før i hele Historien. Dette Lys er Sandheden om Gud som aabenbaret af Faderen.« — Levi Edgar Young.

Lukas Ev. 15: 7: »Jeg siger eder: Saaledes skal der være Glæde i Himmelen over een Synder, som omvender sig, mere end over ni og halvfemsindstve retfærdige, som ikke trænge til Omvendelse.«

Lukas Ev. 17: 21: »Guds Rige er inden i eder.«

INDHOLD:

Mormonismens ideinnhold. 289	Lektier for Børneklasser .. 303
Den Danske Mission 297	Den kooperative Frelsnings-
Den Norske Misjon..... 298	plan..... 307
Redaktionelt 300	En ny Maade at finde Sand-
Søndagsskolen..... 302	heden 310

Udgivet af den danske og norske Mission.

Præsident for den danske Mission: HOLGER M. LARSEN,
Priorvej 12, København F.

Præsident for den norske Mission: MILTON H. KNUDSEN,
Wergelandsvei 7, Oslo.

Trykt hos F. E. Bording.